Luke
LUONNONVARAKESKUS

Eduskunnan talousvaliokunnan kuuleminen

VNS 4/2022 vp Valtioneuvoston selonteko Keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelma Kohti hiilineutraalia yhteiskuntaa 2035

VNS 6/2022 vp Valtioneuvoston selonteko Hiilineutraali Suomi 2035 – kansallinen ilmasto- ja energiastrategia

VNS 7/2022 vp Valtioneuvoston selonteko maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmasta

Luonnonvarakeskuksen lausunto, Jani Lehto

Valmistelijat Raisa Mäkipää, Jyrki Aakkula, Kalle Aro, Heikki Lehtonen, Kristiina Lång, Juha Mikola, Paula Ollila ja Aleksi Räsänen

Ilmastopolitiikan toimintaympäristö on muuttunut

- Ilmastopolitiikan suunnittelussa käytetyt taustaoletukset eivät vastaa nykykehitystä

  1) Metsien kasvunopeus ennakoitua pienempi ja hakkuiden määrä viime vuosina korkealla tasolla
     - Metsien hiilinielu ennakoitua pienempi ja maankäyttösektori muuttunut nettonielusta päästölähteeksi (ennakkotieto vuodelle 2021)
     - Muutos luo merkittävää painetta lisätoimenpiteille maankäyttösektorille (mm. peltojen käyttö)
  2) Venäjän hyökkäys Ukrainaan helmikuussa 2022 vaikuttaa voimakkaasti energiasektorilla
     - Energiasektorilla tapahtuneet muutokset vaikuttavat Suomen päästökehitykseen ja suunnitelmissa linjattujen toimenpiteiden kustannuksiin, toteuttamiskelpoisuuteen ja vaikuttavuuteen
     - Venäjän puuntuonnin korvaaminen kotimaisilla hakkuilla ja energianpuun kysynnän kasvu todennäköisesti edelleen heikentävät maankäyttösektorin nielukehitystä. Näitä ei ilmastopolitiikan tueksi tehdyissä 'Hiilineutraali Suomi'-laskelmissa ole huomioitu.

- ➢ Hiilineutraaliustavoite 2035 ei toteudu suunnitelluilla toimenpiteillä
- ➢ Taakanjakosektorille asetettujen EU-tavoitteiden toteutuminen epätodennäköistä
- ➢ Lisätoimenpiteiden tarve kohdistuu sekä taakanjako- että maankäyttösektorille

Hiilineutraalius 2035 vaatii uusia toimenpiteitä

- Uusia toimenpiteitä tarvitaan kaikilla sektoreilla
- Erityisen tärkeänä näyttäytyy maankäyttösektorin päästövähennysten toteuttaminen ja hiilinielujen vahvistaminen
  - Luke/ILMAVA-hanke arvioi maankäyttösektorin päästövähennyspotentiaaliksi 10 Mt CO2-ekv/v ja tehokkaimmiksi toimiksi metsäkadon hidastamisen ja turvemaapeltojen käytön muutokset
  - PTT: Kymmenen maankäyttösektorin käyttökelpoisinta toimenpidettä voisivat tuottaa arviolta noin 5,2 Mt CO2-ekv. vuosittaisen positiivisen ilmastovaikutuksen 0–10 € / t CO2-ekv. kustannuksella
  - Maankäyttösektorin toimenpiteet usein kustannustehokkaita mutta vaikutuksiltaan epävarmoja
- Metsätaloudessa nopeimmin vaikuttavia lisätoimia voivat olla Metsähallituksen toteutettavaksi osoitetut ilmastotoimet
- Maatalouden osalta lisätoimenpiteet tulisi kohdentaa turvemaapelloille, joilla päästövähennykset voisivat olla yhteiskunnan kannalta tärkein tuote ja niiden toteuttaminen viljelijälle tulonlähde
  - Haasteena toimenpiteiden riittävän laaja-alainen rahoitus ja hyväksyttävyys

➢ **Luonnonvarakeskus suosittaa, että kasvihuonekaasupäästöjen vähentämismahdollisuudet päästökauppa- ja taakanjakosektoreilla sekä maankäyttösektorin päästövähennys-/hiilinielupotentiaali arvioidaan viipymättä uudelleen**

©LUONNONVARAKESKUS